

prikazi knjiga

Edicija Istaknuti profesori

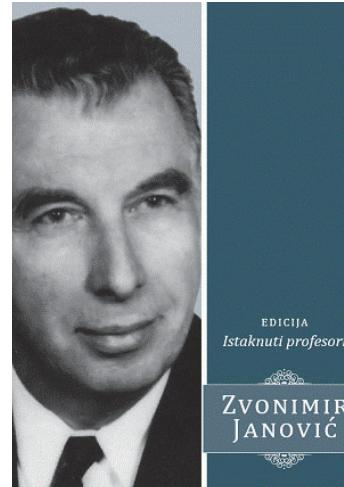
ZVONIMIR JANOVIĆ

Izdavač: Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 2013.; za nakladnika: Stanislav Kurajica; urednica edicije: Marija Kaštelan-Macan; urednik knjige: Ante Jukić; priprema za tisk: Gordana Matijašić; tisk: Logo-press d. o. o.; 107 stranica; dimenzije 14 × 20,5 cm; ISBN 978-953-6470-63-1.

Edicija *Istaknuti profesori*, koju izdaje Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT) Sveučilišta u Zagrebu, pokretačice i urednice prof. emerite Marije Kaštelan Macan, hvalevrijedna je tradicija s namjerom da se starije kolege podsjeti, a one mlade upozna s radom i djelom pojedinih profesora koji su u brojne naraštaje studenata nesebično ugradili svoje znanje i entuzijazam te doprinijeli prepoznatljivosti Fakulteta i napretku društva u cijelini.

Osma knjiga ove edicije posvećena je profesoru Zvonimiru Janoviću, urednik je profesor Ante Jukić, prvo doktorand, a poslije njegov nasljednik na Zavodu za tehnologiju naftne i petrokemije. Također, osobne osvrte o mentoru, suradniku ili prijatelju, napisali su i brojni sudionici koji su surađivali s profesorom. Upravo osobni pristup krasiti knjižice iz ove edicije, pa one donose mnogo više od biografskih i bibliografskih činjenica. Knjiga se sastoji od sljedećih poglavlja: Predgovora, Riječi urednika, Sjećanja, poglavlja Život i djelo i Bibliografije. Tekstovi su popraćeni brojnim fotografijama, od promocije diplomiranih inženjera, prigoda s "radnog mjesta", s konгрesa i simpozija do druženja s kolegama i prijateljima. U Predgovoru (str. 5 – 6), urednica edicije navodi kako knjiga plijeni pozornost ne samo bogatim i plodnim životom Z. Janovića nego i sjećanjima mnogih prijatelja, kolega i suradnika, koji izvrsno ocrtavaju njegov značaj i etičan pristup životu i radu. Profesor A. Jukić u *Riječi urednika* (str. 7 – 10), piše o svom profesoru (Profesor, mentor i uzor) kako je stalno i neumorno ulagao u razumijevanje i unaprijeđenju nastave, napisao dva opsežna temeljna udžbenika, a nastojao je u nastavnom procesu razviti znanstveno-istraživački pristup i ugraditi metodologiju znanstvenog razmišljanja. U poglavlju *Sjećanja* (str. 12 – 44) nalazi se dvanaest osvrta, sljedećim redoslijedom: O. Vogl (profesor, University of Massachusetts, Amherst, SAD), *True and reliable friend, well-known scientist*; F. Flajšman (OKI, INA), *Kolega i prijatelj*; I. Čatić (FSB), *Znanstvenik s industrijskim korijenima*; M. Žigon (Kemijski inštitut, Ljubljana), *Cijenjeni suradnik i sugovornik*; M. Ivanković (FKIT), *Pravi gospodin*; Ž. Veksli (IRB), *Ugledan i vješt organizator*; F. Ranogajec (IRB), *Neumoran promicatelj struke*; E. Vidović (FKIT), *Studenti na prvom mjestu*; V. Švob (OKI, INA), *Prijatelj i suradnik*; S. Jurjašević (OKI), *S mislima u primjeni*; M. Bošnjak (Pliva, PBF), *Od demonstratora do akademika* (Akademija tehničkih znanosti Hrvatske); I. Šoljić Jerbić (FKIT), *Predanost mladima*.

Najopsežnije poglavlje knjige je *Život i djelo* (str. 46 – 85). U uvodnom dijelu navode se biografski podaci, članstvo u stručnim i znanstvenim udružugama, uredništvu domaćih i međunarodnih časopisa i veći broj dobivenih nagrada i priznanja. Profesor Zvonimir Janović rođen je 1933. (Bogdašići, Kotor), odrastao i školovan u Zagrebu. Kemijsko-tehnološki odjel Tehničkoga fakulteta upisuje 1953., gdje je diplomirao 1958. i doktorirao 1969. Nekoliko puta boravio je na usavršavanju u SAD-u: od 1969. do 1971. na University of Arizona i na Illinois State University, a kao gostujući znanstvenik 1981. na University of Massachusetts, Amherst, na poziv profesora O. Vogla. Od 1963. godine zaposlen je u Institutu Organske kemijske industrije (OKI) u Zagrebu, a 1967. – 1989. u Industriji naftne INA, u odjelu za Razvoj i istraživanja. Godine

1989. izabran je i zaposlen u zvanje redovitog profesora na Tehnološkom fakultetu. Premda je umirovljen krajem 2004., profesor Janović i nadalje znanstveno, stručno i društveno doprinosi razvoju znanosti, struke i društva.

Slijede četiri potpoglavlja, od kojih prvo, *Istaknuti kemijski inženjer* (str. 50 – 55), opisuje sklonost prof. Janovića i razloge odabira kemijsko-tehnološkog studija, oduševljenje zaposlenjem u poduzeću Organska-kemijska industrija (OKI), pa se opisuju i njegini temeljni procesi i proizvodi. Zatim njegov rad u Institutu OKI-ja, za ono vrijeme s vrlo modernom istraživačkom opremom i programom razrade licencijskih postupaka, osiguranja optimalne proizvodnje i zahtijevane kvalitete proizvoda, a zatim poboljšanja postojećih i razvitak novih procesa i proizvoda. U opširnom potpoglavlju, *Prinos domaćoj i svjetskoj znanosti* (str. 56 – 73), opisan je njegov znanstveno-istraživački rad koji obuhvaća vrlo široko područje naftnih i petrokemijskih procesa i proizvoda. Najviše radova objavio je iz užeg područja dobivanja, strukture, svojstava i modifikacija polimernih materijala te primjena u naftnim gorivima i mazivima. Objavio je i nekoliko zapaženih radova iz područja prerade naftne i prirodnog plina. U potpoglavlju *Nastavna djelatnost* (str. 74 – 76) ističe se da je Z. Janović jedan od rijetkih nastavnika koji je postao sveučilišni profesor na matičnom fakultetu, nakon što je više od pola svoga radnog vijeka proveo u gospodarstvu i tamo se stručno i znanstveno potvrdio. Sadržajno je obogatio i osmislio kolegije iz područja naftne, petrokemije i polimera. U potpoglavlju *Udžbenici* (str. 77 – 85) posebno treba istaknuti dva udžbenika: *Naftni i petrokemijski procesi i proizvodi* (2005., 2011.) i *Polimerizacije i polimeri* (1997.), nastali kao rezultat dugogodišnjeg autorova znanstvenog i nastavnog rada. Vrlo iscrpan i minuciozan prikaz obaju udžbenika pripravio je profesor M. Rogošić (FKIT), gdje naglašava njihovu vrijednost, kao rijetkih na hrvatskom jeziku, koji daju pregledan, cijelovit i suvremen prikaz naftne i petrokemijske proizvodnje i polimerizacijskih procesa i polimera.

Poglavlje *Bibliografija* (str. 88 – 107) odraz je nadasve bogate znanstvene i stručne aktivnosti prof. Janovića: dva sveučilišna udžbenika, brojni enciklopedijski članci, 99 izvornih znanstvenih i pregleđenih radova u časopisima, 56 u knjigama radova i zbornicima skupova, pet patenata, deset stručnih i populacijskih radova i 35 javnih i pozvanih predavanja, kao i mentorstvo četiriju disertacija i 13 magistarskih radova.

Elvira Vidović